

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „ДОКТОР“ в професионално направление: 5.7 „Архитектура, строителство и геодезия“, научна специалност „Архитектура на сгради, конструкции, съоръжения и детайли“, във ВСУ „Черноризец Храбър“, АФ, катедра „Архитектура и урбанистика“.

Автор на дисертационния труд: арх. Драгомир Събев Йосифов, докторант на самостоятелна подготовка във ВСУ „Черноризец Храбър“, АФ, катедра „Архитектура и урбанистика“. Научни ръководители: чл.-кор. проф. д.а.н. Атанас Ковачев, доц. д-р Красимира Вачева.

Тема на дисертационния труд: АРХИТЕКТУРА НА ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ ГРАДСКИ И ИЗВЪНГРАДСКИ МОНАСТИРИ (1185-1396 г.)

Член на научното жури: проф. д-р арх. Орлин Славчев Давчев, Университет по архитектура, строителство и геодезия (УАСГ), гр. София, област на висше образование 5. „Технически науки“, професионално направление 5.7 „Архитектура, строителство и геодезия“, определен за член на научното жури със Заповед № 359/13.06.2021 г. на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър“.

Дисертационният труд съдържа 198 страници на български език структурирани в пет части (предговор и въведение, три глави, заключение). Използваната литература наброява 75 източника (60 разработки на кирилица и 15 интернет източника), добавени са речник на термините и приложения със систематизации и теренни проучвания. Включени са 102 фигури, с фотографии и схеми.

1. Кратко представяне на кандидата.

Арх. Драгомир Събев Йосифов получава бакалавърска степен „История“ през 2005г. във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“ в гр. Велико Търново, а след това последователно образователно-квалификационна степен „магистър“ през 2013г. по специалност „Архитектура“ и през 2015г. по „Опазване на архитектурното наследство“ във ВСУ „Черноризец Храбър“, Варна, където през 2014г. е зачислен като докторант на самостоятелна подготовка. В периода 2013-14г. работи като проектант в Община Елена, 2013-15г. във фирма „Атанас Петров Матанов“, 2015-19г. ръководи проектантско бюро „Аморф архитекти“, а от 2020г. е главен архитект на община Дряново. От 2015г. до момента е преподавател в архитектурния факултет във ВСУ „Черноризец Храбър“, Варна.

2. Актуалност на проблема.

Проучването е актуално в научно и в научно-приложно отношение. Великотърновските средновековни манастири (XII-XIVв.) в градските и извънградските територии са ценен архитектурен слой от урбанизираната тъкан на региона. Тяхното качествено документиране, реконструиране и опазване е ключово в няколко направления – история, изкуство, архитектура, образование и туризъм.

3. Методика на изследването.

Изследователските цели на дисертацията включват откриването на „закономерни подходи при строителството на манастири в разглеждания период“; изясняването на „архитектурната същност на разглежданите манастири и определянето на универсалните им архитектурни характеристики“, както и на „развитието на църковно-манастирска архитектура предвид историческата ситуация“. Допълнителна цел е „да се предложат концептуални схеми и механизми за архитектурно възстановителни и консервационно – реставрационни дейности“.

4. Представяне на получените резултати.

Спрямо избраната методика на изследване в първите две глави преобладава сравнителен анализ. В тях последователно и задълбочено са проследени данните за региона и подбрани определени манастирски сгради. Систематизирани са архитектурно-строителни и типологични белези на сгради и съоръжения. Представени са и авторски заснемания на отделни обекти. Особено важни са контекстуалните съпоставки и синхронното проследяване на различни записи и реконструкции. Изведените в приложение таблични систематизации са оригинални и иновативни.

В своя труд авторът разкрива убедителен алгоритъм на тримерно дигитално пресъздаване на исторически архитектурни обекти и са дискутирани форми на материално възстановяване и указване на историческите слоеве. Обективният набор на данни, внимателният анализ и безпристрастните оценки, заслужават положителна оценка.

Отново на базата на средновековните манастири, в трета глава на дисертацията се разглеждат актуалното състояние, нормативната база и проблемите на архитектурното наследство в страната. Изводите на докторанта са изчерпателни и убедително защитени.

5. Оценка на приносите в дисертационния труд.

Приемам заявените от докторанта научно-теоретични и научно-приложни приноси. Авторът актуализира и оценява архитектурни и исторически данни и въвежда в научно обръщение нова информация и визуални материали за великотърновските градски и извънградски манастири. Препоръчаната от него комплексна стратегия при пристъпване към археологически проучвания има интердисциплинарен характер и меродавни направления. Представените в текста систематизации и обектни реконструкции от своя страна представляват ценен приложен принос.

Намирам личния принос на арх. Драгомир Йосифов за безспорен и достатъчен.

6. Преценка на публикациите и автореферата.

Декларирани са шест публикации по темата на докторанта в издания с научно рецензиране на български език. Две от тях са в съавторство, а останалите четири са изцяло самостоятелно разработени.

Представеният автореферат пълноценно отразява съдържанието на разработката. Изискуемите според ЗРАСБГ и ППЗРАС на ВСУ „Черноризец Храбър“ документи са налични. Всички процедурни и академични изисквания във връзка с представянето на дисертационния труд са спазени.

7. Препоръки и бележки.

Трудът представлява широкообхватно и добре структурирано изследване. Засегнатата е много актуална тема с интердисциплинарна насоченост при определянето на универсалните архитектурни характеристики и същност на разглежданите манастири. Изпълнени са всички поставени задачи от докторантката чрез прилагане на задълбочен, старателен и прецизен научен подход. Намирам труда за завършен, като напълно подкрепям и приемам авторските приноси в него.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на представените от докторанта, различни методи на изследване, направените обобщения, изводи и приноси считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Предлагам на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на **арх. Драгомир Събев Йосифов** образователната и научна степен **„ДОКТОР“** в професионално направление **5.7 „Архитектура, строителство и геодезия“**.

Дата: **12.08.2022г.**

гр. София

.....

(проф. Орлин Давчев)